

Nakkilan kunnan kotoutumisohjelma

Toimielin	Käsitelty
Perusturvalautakunta	26.8.2014 § 40
Kunnanhallitus	13.4.2015 § 106
Kunnanvaltuusto	27.4.2015 § 21
Kunnanhallitus	11.4.2022 § 86
Valtuusto	16.5.2022 § 18

Sisällys

JOHDANTO	3
1. KESKEISIÄ KÄSITTEITÄ.....	4
2. KOTOUTUMISEN TUKEMINEN ERI TASOILLA.....	5
2.1 Valtakunnallisesti (hallituksen maahanmuutto- ja pakolaispoliittinen ohjelma)	5
2.2 Kunnallisesti (kotoutumisohjelma).....	6
3. KUNNAN VALTIOLTA SAAMAT KORVAUKSET.....	7
4. MAAHANMUUTTAJIEN PALVELUT NAKKILASSA.....	8
4.1. Maahanmuuttajien ja pakolaisten vastaanotto kuntaan	9
4.2 Yhteistyön toiminnan koordinointi	10
4.3 Tiedottaminen ja konsultointi	11
4.4 Maahanmuuttajien vastaanotto, asuntopalvelut ja perhetyö	11
4.5. Maahanmuuttaja- ja pakolaislasten varhaiskasvatuspalvelut ja esiopetus	12
4.6. Sosiaali- ja terveystyöpalvelut	13
4.7. Ikäihmisten palvelut	15
4.8. Sivistyspalvelut	16
4.8.1 Opetuspalvelut.....	16
4.8.2 Vapaa-aikatoimen palvelut (sis. kulttuuri-, liikunta- ja nuorisotoimen)	16
4.9. Aikuisen maahanmuuttajan opiskelu- ja työllistymis- ja palvelut	17
4.10 Kolmannen sektorin toiminta.....	19
5. KOTOUTUMISTYÖRYHMÄ	19
6. KOTOUTUMISOHJELMAN PÄIVITTÄMINEN.....	20
7. KOTOUTUMISEEN LIITTYVIÄ VIRANOMAISIA JA YHTEISTYÖTAHOJA.....	20

JOHDANTO

Kotoutumisohjelman tavoitteena on varmistaa, että maahanmuuttajat voivat elää kantaväestön kanssa tasavertaisina kuntalaisina sekä saavat kunnalta tarvettaan vastaavat palvelut. Kotoutumislain lähtökohtana on vastata maahanmuutossa tapahtuneisiin muutoksiin. Lain mukaan kaikille maahan muuttaville henkilöille annetaan perustietoa yhteiskunnasta ja ohjausta palveluista, kun he saavat oleskeluluvan tai rekisteröivät oleskeluoikeutensa.

Maahanmuuttajien kotoutumisen tukeminen on monialaista yhteistyötä, jossa kunta on keskeisin toimija. Maahanmuuttajien kotoutumisen kehittämisessä, suunnittelussa ja seurannassa kunnalla on yleis- ja yhteensovittamisvastuu. Kunnan on laadittava kotoutumisen edistämiseksi ja monialaisen yhteistyön vahvistamiseksi kotoutumisohjelma ja kunta vastaa kotoutumisohjelman toimeenpanosta, kehittämisestä sekä seurannasta. Kotoutumisohjelma hyväksytään kunnanvaltuustossa ja tarkistetaan valtuustokausittain. Ohjelma otetaan huomioon kuntalain (410/2015) 110 § mukaista talousarviota ja -suunnitelmaa laadittaessa. (Laki kotoutumisen edistämisestä 1386/2010, 32 §)

Kunta vastaa kotoutumisohjelman laatimisesta, toimeenpanosta, kehittämisestä sekä ohjelman toteutumisen ja vaikutusten seurannasta. TE-toimisto ja tarvittaessa muut viranomaiset osallistuvat kunnan aloitteesta oman toimialansa osalta ohjelman laatimiseen ja toimeenpanoon. Kotoutumisohjelmassa toimenpiteet ja palvelut suunnitellaan siten, että niiden avulla voidaan tehokkaasti ja oikea-aikaisesti edistää ja tukea maahanmuuttajien kotoutumista. Kotoutumista tukevien ja edistävien toimenpiteiden ja palvelujen piiriin voi kuulua Suomeen muuttanut henkilö, jolla on kotikuntalaissa (201/1994) tarkoitettu kotikunta Suomessa.

Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut Nakkilan kunnassa järjestää Keski-Satakunnan sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä.

Laki kotouttamisen edistämisestä astui voimaan 1.9.2011. Kotoutumiseen liittyviä asioita ohjataan lisäksi asetuksella kotoutumisen edistämiseen liittyvästä alkukartoituksesta (570/2011) ja asetuksella kotoutumisen edistämiseen liittyvien kunnan kustannusten korvaamisesta valtion varoista (571/2011). Uusi laki kumoaa maahanmuuttajien kotouttamisesta ja turvapaikanhakijoiden vastaanottamisesta annettuun lain (493/1999).

---

1. KESKEISIÄ KÄSITTEITÄ

Kotoutumisella tarkoitetaan maahanmuuttajan ja yhteiskunnan vuorovai-
kutteista kehitystä, jonka tavoitteena on antaa maahanmuuttajalle yhteiskun-
nassa ja työelämässä tarvittavia tietoja ja taitoja samalla, kun tuetaan hänen
mahdollisuuksiaan oman kielen ja kulttuurin ylläpitämiseen.

Kotouttamisella tarkoitetaan kotoutumisen monialaista edistämistä ja tuke-
mista viranomaisten ja muiden tahojen toimenpiteillä ja palveluilla.

Kotouttamistoimenpiteitä ovat:

- perustiedon antaminen suomalaisesta yhteiskunnasta (7 §)
- viranomaisten ohjaus ja neuvonta (8 §)
- alkukartoitus ja kotoutumissuunnitelma (9-18 §) (kunta ja TE-toimisto)
- kotoutumiskoulutus (20–21 §)
- omaehtoisen opiskelun tukeminen (22–25 §)

Maahanmuuttajalla tarkoitetaan Suomeen muuttanutta henkilöä, joka
oleskelee maassa muuta kuin matkailua tai siihen verrattavaa lyhytaikaista
oleskelua varten myönnetyllä luvalla tai jonka oleskeluoikeus on rekisteröity
taikka jolle on myönnetty oleskelukortti.

Sosiaalisella vahvistamisella tarkoitetaan toimenpiteitä, joilla vahvistetaan
maahanmuuttajan elämäntaitoja ja ehkäistään syrjäytymistä.

Siirtolainen on henkilö, joka muuttaa pysyvässä tarkoituksessa toiseen
maahan hankkiakseen sieltä toimeentulonsa. Siirtolaiseksi luetaan myös
avioliiton vuoksi maahan muuttavat, mutta ei opiskelijoita tai turisteja.

Pakolainen on YK:n määritelmän mukaan henkilö, joka on kotimaansa ul-
kopuolella ja jolla on perusteltua aihetta pelätä joutuvansa kotimaassaan vai-
notuksi rodun, uskonnon, kansallisuuden, tiettyyn yhteiskunnalliseen ryh-
mään kuulumisen tai poliittisen mielipiteen vuoksi. Kotouttamislaissa pako-
laisiksi rinnastetaan turvapaikan hakijat, jotka ovat saaneet oleskeluluvan

---

kansainvälisen suojelun perusteella tai tietyillä muilla perusteilla.

Paluumuuttaja on ulkomailla asunut henkilö, joka muuttaa takaisin synnyinmaahansa. Inkerinsuomalaisilta paluumuuttajilta vaaditaan, että heidän vanhemmistaan tai isovanhemmista kaksi ovat olleet suomalaisia.

Turvapaikanhakija on henkilö, joka pyytää suojaa ja oleskeluoikeutta vieraasta maasta.

Kotoutumissuunnitelman aikaisena toimeentulona maksetaan maahanmuuttajalle työttömyysetuutta tai toimeentulotukea. Oikeus työttömyysetuuteen määräytyy työttömyysturvalain mukaisesti ja oikeus toimeentulotukeen toimeentulotuesta annetun lain mukaisesti.

Tilapäinen suojele tarkoittaa tilannetta, jolloin henkilö tai perhe saapuu Ukrainasta Suomeen Venäjän hyökkäyksen takia, he voivat oleskella maassa viisumivapaasti, hakea tilapäistä suojelua tai turvapaikkaa. Maahanmuuttovirasto voi myöntää oleskeluluvan tilapäisen suojelun perusteella enintään yhdeksi vuodeksi kerrallaan.

Pakolainen ohjataan vastaanottokeskukseen tai yksityismajoitukseen. Molemissa tapauksissa kannattaa olla yhteydessä vastaanottokeskukseen, jotta saa vastaanottopalveluita.

Vastaanottopalveluita ovat

- majoitus
- sosiaali- ja terveystalvelut
- vastaanotto- ja käyttöraha
- tulkkaus ja työ- ja opintotoiminta
- vapaaehtoinen paluu

2. KOTOUTUMISEN TUKEMINEN ERI TASOILLA

2.1 Valtakunnallisesti (hallituksen maahanmuutto- ja pakolaispoliittinen ohjelma)

Maahanmuuttajien kotouttamisen ja turvapaikanhakijoiden vastaanoton yleinen kehittäminen, suunnittelu, ohjaus ja seuranta sekä yhteen sovittaminen kuuluu sisäasiainministeriölle. Sisäasiainministeriö vastaa valtion kotouttamisohjelman valmistelusta ja valtioneuvosto päättää siitä neljäksi vuodeksi kerrallaan. Ohjelma sisältää kunkin hallinnonalan kotouttamisen kehittämisen tavoitteet ja toimenpiteet.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY - keskus) vastaa alueatasolla kotouttamisen suunnittelusta, ohjaamisesta ja seurannasta. Työ- ja elinkeinotoimisto (TE-toimisto) vastaa työllistymistä ja kotoutumista edistävästä ja tukevista työvoimapalveluista ja muista toimenpiteistä työnhakijaksi ilmoittautuneille maahanmuuttajille.

Aluehallintovirasto vastaa toimialaansa kuuluissa asioissa maahanmuuttajien kotoutumista edistävien ja tukevien toimenpiteiden ja palvelujen suunnittelusta, ohjauksesta ja valvonnasta sekä huolehtii, että maahanmuuttajien tarpeet otetaan huomioon muita aluehallintoviraston toimialaan kuuluvia toimenpiteitä ja palveluja suunniteltaessa ja järjestettäessä.

Kunnalla, TE-toimistolla, poliisilla, järjestöillä ja yhteisöillä on velvoite monialaiseen yhteistyöhön kotoutumista edistettäessä. (31 §)

ELY-keskuksen maahanmuuton- ja kotoutumisen työryhmään kuuluvat sivistysjohtaja Riikka Kuusisto-Kajander sekä Kessoten perhe- ja sosiaalipalvelujohtaja Kati Nordlund-Luoma.

2.2 Kunnallisesti (kotoutumisohjelma)

Kunnalla on yleis- ja yhteensovittamisvastuu maahanmuuttajien kotoutumisessa (30 §). Asumisen ja kunnallisten palvelujen järjestäminen koskee kaikkia maahanmuuttajia, ei ainoastaan kotoutumistuen piirissä olevia. Erityisesti työvoimaan kuulumattomien maahanmuuttajien kuten lasten, nuorten ja vanhusten kotoutumista edistävien toimenpiteiden järjestäminen kuuluu kunnalle. Kotoutumisohjelmassa kunta yhteistyössä työhallinnon ja muiden viranomaisten, kansaneläkelaitoksen ja muiden tahojen kanssa määrittelee kotoutumisen tavoitteet, kotoutumista edistävät toimenpiteet, käytettävät resurssit ja yhteistyökysymykset. Lisäksi kunta huolehtii oman henkilöstönsä kotoutumisen osaamisen kehittämisestä.

2.3 Yksilökohtaisesti (alkukartoitus ja kotoutumissuunnitelma)

Alkukartoituksessa arvioidaan alustavasti maahanmuuttajien työllistymis-, opiskelu- ja muut kotoutumisvalmiudet sekä kielikoulutuksen ja muiden kotoutumista edistävien toimenpiteiden ja palvelujen tarpeet. Alkukartoituksesta ja sen järjestämisestä säädetään tarkemmin asetuksessa (570/2011). Työ- ja elinkeinotoimisto käynnistää alkukartoituksen maahanmuuttajalle, joka on työtön ja rekisteröity työnhakijaksi työ- ja elinkeinotoimistoon julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain (1295/2002) mukaan. Kunta käynnistää alkukartoituksen maahanmuuttajalle, joka saa muuten kuin tilapäisesti toimeentulotukea. Alkukartoitus käynnistetään kahden kuukauden kuluessa

---

asiakkuuden alkamisesta tai alkukartoitusta koskevasta pyynnöstä. Alkukartoituksen perusteella työ- ja elinkeinotoimisto tai kunta arvioi, tarvitseeko maahanmuuttaja 11 § tarkoitetun kotoutumissuunnitelman. Kunta ja työ- ja elinkeinotoimisto laativat kotoutumissuunnitelman yhdessä maahanmuuttajan kanssa. Kotoutumissuunnitelman laadinta aloitetaan viimeistään kahden viikon kuluessa alkukartoituksen tekemisestä.

Kunta laatii alaikäisen maahanmuuttajan kanssa kotoutumissuunnitelman, jos siihen on alaikäisen yksilöllisistä olosuhteista johtuva tarve. Alaikäiselle ilman huoltajaa saapuneelle ja oleskeluluvan saaneelle laaditaan aina kotoutumissuunnitelma. Kunta laatii myös perheen kotoutumissuunnitelman, jos perheen kokonaistilanne sitä edellyttää.

Kotoutumissuunnitelma on maahanmuuttajan henkilökohtainen suunnitelma niistä toimenpiteistä ja palveluista, jotka edistävät ja tukevat hänen mahdollisuuksiensa hankkia riittävä kielitaito ja muita yhteiskunnassa ja työelämässä tarvittavia tietoja ja taitoja sekä edistävät ja tukevat hänen mahdollisuuksiensa osallistua yhteiskunnan toimintaan.

Kotoutumissuunnitelma on koulutus- ja perehdytyspolku suomalaiseen yhteiskuntaan. Kotoutumissuunnitelmassa sovitaan korkeintaan vuodeksi kerrallaan niistä toimenpiteistä, jotka tukevat maahanmuuttajaa ja hänen perhettään. Kotoutumissuunnitelma on henkilökohtainen suunnitelma, jossa maahanmuuttaja ja työvoimaviranomainen ja/tai sosiaalityöntekijä sopivat niistä toimenpiteistä, joihin maahanmuuttaja osallistuu hankkiessaan yhteiskunnassa tarvittavia tietoja ja taitoja. Kotoutumissuunnitelma tarkistetaan vähintään kerran vuodessa tai palvelutarpeen mukaisesti.

3. KUNNAN VALTIOLTA SAAMAT KORVAUKSET

Valtio korvaa pakolaisten vastaanotosta kunnalle aiheutuvia kustannuksia laskennallisena korvauksena kuntaan osoitetusta henkilöstä sekä korvauksena maksetusta kotoutumistuesta ja toimeentulotuesta. Kunnalle korvataan myös paluumuuton tukemisesta, tulkkauksesta ja alkukartoituksen järjestämisestä aiheutuneet kustannukset. Kunnalle voidaan korvata tietyin perustein myös muita erityiskustannuksia. (Laki kotoutumisen edistämisestä 44 - 55 §) Laskennallista korvausta maksetaan kunnalle neljän vuoden ajan henkilön ensimmäisen kotikunnan väestötietojärjestelmään ja korvausta kotoutumistuesta/toimeentulotuesta maksetaan kolmen vuoden ajan.

Kunnan käyttämä tulkkipalvelu korvataan todellisten kulujen mukaan, kun tulkkauksen liittyy esim. sosiaali- ja terveydenhuollon palveluihin, kotoutumissuunnitelman laatimiseen, maahantulon alkuvaiheeseen liittyvään kotoutumista edistävien palveluiden käyttöön, perehdyttämiseen kunnassa sekä koulun tai päiväkodin ja kodin väliseen yhteistyöhön.

Alaikäisen ilman huoltajaa Suomeen saapuneen pakolaisen vastaanoton kustannukset (esim. sijoittaminen perheryhmäkotiin, lastensuojeluun rinnastettavat palvelut) korvataan siihen saakka, kunnes nuori täyttää 21 -vuotta.

Vamman tai sairauden edellyttämän pitkäaikaisen sosiaali- ja terveydenhuollon huomattavat kustannukset korvataan, jos henkilö on ollut huollon tai hoidon tarpeessa Suomeen saapuessaan.

Muina erityisinä kustannuksina voidaan korvata muita arvaamattomia ja huomattavia kustannuksia, jotka yleensä aiheutuvat pakolaisen sosiaali- ja terveydenhuollon tarpeesta. Tällaisia kustannuksia voivat olla esimerkiksi lastensuojelun kustannukset, pakolaiselle Suomessa syntyneen vammaisen tai sairaan lapsen huomattavat hoitokustannukset, lyhytaikainen, mutta kallias sairaalahoito sekä saattohoito. Kustannukset korvataan enintään kymmeneltä vuodelta ensimmäisestä kotikuntamerkinnästä alkaen.

4. MAAHANMUUTTAJIEN PALVELUT NAKKILASSA

Kunnan tehtävänä on kotoutumisen tukeminen ja onnistuminen Nakkilassa. Tavoitteena on auttaa maahanmuuttajia sopeutumaan suomalaiseen yhteiskuntaan säilyttäen oma identiteetti ja kulttuuri.

Kotoutumisohjelmassa maahanmuuttajien palvelut on jaettu seuraavanlaisiin tehtäväkokonaisuuksiin:

- Maahanmuuttajien ja pakolaisten vastaanotto kuntaan
- Toimeentulotuen myöntäminen
- Yhteistyön toiminnan koordinointi
- Tiedottaminen ja konsultointi
- Maahanmuuttajien asuntopalvelut ja perhetyö
- Maahanmuuttaja- ja pakolaislasten päivähoito ja esiopetus
- Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut
- Ikäihmisten ja vammaisten palvelut
- Sivistyspalveluiden palvelut
- Aikuisen maahanmuuttajan opiskelu- ja työllistymispalvelut
- Kolmannen sektorin toiminta
- Syrjinnän ehkäiseminen ja yhdenvertaisuuden edistäminen

4.1. Maahanmuuttajien ja pakolaisten vastaanotto kuntaan

Keski-Satakunnan sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymässä maahanmuuttajien ja pakolaisten asioiden yhteyshenkilöiksi sosiaalipalveluissa on nimetty lapsi- ja perhepalvelujen, aikuissosiaalityön ja vammaispalvelujen johtavat sosiaalityöntekijät. Terveydenhuollon palvelujen osalta yhteyshenkilönä toimii johtava ylilääkäri.

Maahanmuuttajia tulee kuntaan työn, avioliiton tai jonkun muun syyn takia ennakoimattomasti. Näiden yksittäisten henkilöiden tai heidän perheidensä kotoutumisesta vastaa kunta, Keski-Satakunnan sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä sekä TE-toimisto yhdessä verkostotoimijoiden kanssa.

Kiintiöpakolaisten tai oleskeluluvan saaneiden turvapaikanhakijoina tulleiden vastaanottamisesta kunnan luottamushenkilöt tekevät päätöksen. Päätöksestä käynnistyy valmisteluvaihe ja se kestää 2–6 kk ennen pakolaisten saapumista. Valmisteluvaihe käynnistyy kotoutumisryhmän kokoontumisella, joka aloittaa ryhmän vastaanottamiseen ja kotoutumiseen liittyvät valmistelut.

ELY - keskus tekee tiivistä yhteistyötä pakolaisia vastaanottavan kunnan kanssa. ELY- keskus ja kunta sopivat yhdessä vastaanotettavasta ryhmästä: sen koosta, lähtömaasta, vastaanoton ajankohdasta ja muista erityisistä seikoista. Valinta tehdään ELY- keskuksella käytettävissä olevien kuntaan sijoitettavien henkilöiden tietojen perusteella. Valinnan jälkeen kunta saa käytettäväkseen YK:n pakolaisjärjestön keräämät tarkemmat tiedot vastaanotettavista henkilöistä. ELY- keskus on mukana tukemassa pakolaisia vastaanottavaa kuntaa mm. tarjoamalla ohjausta, neuvontaa ja koulutusta vastaanotossa ja kotoutumisessa. Toiminta käynnistyy neuvotteluilla ELY-keskuksen kanssa Nakkilaan tulevista pakolaisista.

Vastaanottotilanteessa vastuiden jakamisesta sovitaan seuraavaksi listatuista asioista.

- Yhteydenpito vastaanottokeskuksiin, jos kyseessä on vastaanottokeskuksesta kuntaan muuttava.
- Asunnon hankkiminen
  - Vuokrasopimuksen allekirjoittaminen asiakkaan kanssa
  - Vuokran maksamisen järjestelyt
  - Sähkösovimuksen tekeminen
  - Neuvonta ja ohjaus asumiseen liittyen
  - Rekisteröinti ja passiasiat
  - hakemukset maistraattiin

-
- postiosoitteen muutokset
  - passi-, oleskelulupa- ja henkilökorttihakemukset poliisille, ohjaus/neuvonta
  - nimien ja henkilötietojen tarkistaminen
  - Yhteydenpito eri maiden konsulaatteihin ja suurlähetystöihin (tarvittaessa)
  - Pankkitilien avaukset ja automaattien käytön opastus/neuvonta
  - Tiedotetaan/neuvotaan Kelan etuuksista ja niiden hakemisesta kuten lapsilisistä, asumistuesta, äitiyspäivärahasta, lastenhoidontuesta, eläkkeistä, sairauspäivärahasta, opintotuesta, kela-kortista, lääkekorvauksista ja avustetaan hakemusten täyttämässä
  - Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut
  - Sovitaan/järjestetään ajanvaraukset terveystarkastuksiin ja lääkärille, silmälääkärille, hammaslääkärille ym. tarvittaviin tutkimuksiin
  - Työikäisten osalta ilmoittautuminen työttömäksi työnhakijaksi TE-toimistoon
  - Yksilöllisten kotoutumissuunnitelmien tekeminen yhteistyössä TE-toimiston kanssa(haastattelut, asioiden kirjaaminen)
  - Kouluikäisten lasten sijoittaminen kouluihin
  - Päivähoitoikäisten lasten sijoittaminen päivähoitoon, tiedottaminen vaihtoehtoista(hakemusten tekeminen, opastaminen)
  - Perheiden ja yksittäisten henkilöiden auttaminen kriisitilanteissa (mielenterveysongelmat, avioero, kuolema, lasten ongelmat, uuteen maahan tulosta johtuvat sopeutumiskriisit)
  - Ikäihmisten palvelut
  - Valtionapujen hakeminen
  - Tilastointi
  - Tarvittaessa lausuntojen laatiminen poliisille, maahanmuuttovirastolle, ELY-keskukselle, lähetystöille tms.

4.2 Yhteistyön toiminnan koordinointi

Nakkilan kunnan maahanmuuttajien kotoutumisohjelman toimintaperiaate on verkostoitunut toiminta eri tahojen välillä. Maahanmuuttajat ovat Nakkilassa kuntalaisia, jotka käyttävät samoja palveluja kuin kuka tahansa kuntalainen.

Maahanmuuttajien asioiden hoitamisessa tehdään yhteistyötä eri viranomaistahojen ja muiden maahanmuuttaja-asioista kiinnostuneiden tahojen kanssa.

4.3 Tiedottaminen ja konsultointi

Maahanmuuttaja-asioista tiedottamisessa noudatetaan kunnan tiedottamisen strategiaa ja tiedottamisohjeita. Tiedottaminen toteutetaan yksilöllisyyden, tasa-arvon ja oikeudenmukaisuuden periaatteita kunnioittaen. Siinä huomioidaan salassapito- ja vaitiolovelvollisuussäädökset.

4.4 Maahanmuuttajien vastaanotto, asuntopalvelut ja perhetyö

Tässä osiossa listataan asioita/tehtäviä, joista osa tulee valmistella jo ennen maahanmuuttajaryhmän (mikäli kysymyksessä pakolaisryhmä, jonka vastaanottamisesta tehty erillinen päätös) saapumista, mutta asioita joudutaan käymään läpi myös yksittäisen maahanmuuttajan kohdalla.

Suunnitteluvaihe

- Tieto kiintiöpakolaisista tulee noin 2–6 kk ennen heidän saapumistaan. Ryhmästä saatavat esitiedot käydään läpi ja palveluiden tarve määritellään esitietojen perusteella. Alkukartoituksessa hahmotellaan muuttavien henkilöiden perhesuhteet, tutustutaan lähtömaan tilanteeseen (tässä asiantuntija-apua ELY-keskuksesta/maahanmuuttovirastosta) ja huomioidaan tiedossa olevat erityistarpeet.
- Suunnitellaan ryhmän vastaanottaminen lentokentällä ja kuljetukset Nakkilaan. Vastaanottamisessa mukaan tulkki ja työntekijä, joka voi olla ensimmäisinä päivinä kiinteästi ryhmän kotoutumisen alkumatkassa.
- Esitietojen perusteella maahan muuttaville henkilöille varataan ensimmäiset asunnot asuntoasioista vastaavien tahojen kanssa.
- Asuntoihin tehdään kuntotarkastukset ja ne varustellaan eli niihin huolehditaan huonekalut, patjat, linनावaatteet, astiat, hygieniavälineet, siivousvälineet, ruuanvalmistukseen tarvittavat välineet, ruokailuvälineet jne.
- Asuntoihin saattaminen, jossa yhteydessä käytäntöjen neuvonta mm. avaimet, WC, liesi ym.
- Asumiseen liittyvien käytännön asioiden omaksumiseksi taloyhtiöiden järjestyssäännöt käännetään mahdollisuuksien mukaan maahanmuuttajan kielelle.

Kuntaan saapuminen – vastaanotto

- Kuntaan saapumisen jälkeen (mahdollisimman nopeasti) aluksi käynti tulkin kanssa vastaanottoyksikössä, jossa selvitetään rahaasiat ja muut henkilökohtaiset asiat.
- Kuntakeskukseen tutustuminen; kaupat, apteekki, terveyskeskus ym. sekä suomalaiset toimintamallit.
- Omaan asuinympäristöön tutustuminen, lähikauppa, pyykkituvat, kuivaushuoneet, jätehuolto jne.

-
- Suunnitellaan terveystarkastukset
  - Pankkiasioiden hoitaminen eli tilien avaukset, pankkikorttien käyttöopastukset
  - TE-toimiston kanssa yhteistyön aloittaminen työnhakijoiksi tuleville eli kotoutumissuunnitelmien laatimisen käynnistäminen
  - Lasten koulujen ja päiväkotien aloittaminen
  - Koulutukseen ohjaaminen
  - Tarvittaessa toteutetaan kotikäyntejä arjen sujumisen turvaamiseksi. Perhetyön tavoitteena on auttaa ja tukea maahanmuuttajia selviytymään kodissaan ja sen ulkopuolella. Perhetyön kautta tuetaan asiakkaita kunnallisiin ja julkisiin palveluihin sekä annetaan neuvontaa ja ohjausta, jotka sisältävät myös tarpeelliset tiedot suomalaisesta yhteiskunnasta ja kotoutumisesta sekä asumisen opastuksen yksilöllisesti.

4.5. Maahanmuuttaja- ja pakolaislasten varhaiskasvatuspalvelut ja esiopetus

Nakkilan kunnassa varhaiskasvatuspalveluja tarjotaan päiväkodissa, ryhmäperhepäiväkodissa sekä perhepäivähoidossa. Varhaiskasvatuksen kokonaisuus on suunnitelmallista ja tavoitteellista hoitoa, kasvatusta ja opetusta. Varhaiskasvatus- ja esiopetusikäisten lasten päivähoitoon sijoittuminen valmistellaan ensin esitietojen perustella, mutta lopulliset toimet tehdään vasta, kun henkilöt on tavattu ja heidän kanssaan on keskusteltu erilaisista vaihtoehtoista. Perheen tarpeiden mukaisesti järjestetään lapsille mahdollisimman sopiva osapäiväinen tai kokopäiväinen päivähoitopaikka riippuen resursseista ja perheen tarpeesta. Päivähoito ja esiopetus asioiden neuvonnassa ja suunnittelussa käytetään apuna tulkkia. Ennen varhaiskasvatuksen aloittamista lapsille tehdään kattava terveystarkastus ja saatetaan rokotusohjelma ajan tasalle. Uusi varhaiskasvatussuunnitelma otetaan kunnassa käyttöön elokuussa 2022.

Päivähoidon pedagogisissa ratkaisuissa, toiminnan suunnittelussa ja toteutuksessa otetaan huomioon lapsen yksilölliset tarpeet sekä kieli- ja kulttuuritausta olemassa olevien varhaiskasvatus- ja esiopetussuunnitelmien lisäksi. Vanhempien kanssa laaditaan lapsen varhaiskasvatussuunnitelma tai esiopetuksen oppimissuunnitelma, joihin tarvittaessa sisällytetään lapsen kuntoutussuunnitelma. Yhteistyön onnistuminen edellyttää tulkin käyttöä varsinkin maahantulovaiheen ensivaiheessa.

Lapsen kehitystä ja oppimista havainnoidaan ja tuetaan lapsen päivittäisessä toimintaympäristössä. Suomen kielen opetus ja oppiminen nivoutuu pääosin päiväkodin suunniteltuun arkeen ja luonnollisiin vuorovaikutustilanteisiin lasten välillä ja aikuisten kanssa. Leikin ja toiminnallisten opetusmenetelmien käytöllä pienryhmissä vahvistetaan suomen kielen ja oppimisvalmiuksien kehittymistä.

Päivähoidon kasvattajilla tulee olla oman kulttuurin tuntemukseen ja kunnioitukseen pohjautuva myönteinen asenne muita kulttuureja kohtaan. Jotta lapsi voisi kokea taustansa liittyvän kaksikulttuurisuuden vahvuutena, tulee aikuisten ja koko kasvuympäristön välittää tätä arvostusta. Monikulttuurisen päivähoidon tavoitteisiin kuuluu lasten oman kielen ja kulttuurin tukeminen yhteistyössä kyseisen kulttuurin edustajien kanssa. Vanhempia kannustetaan välittämään lapselleen omaa äidinkieltään, ajatteluaan, perintettään ja tapojaan, jotka ovat tärkeitä lapsen identiteetin muodostumiselle. Maahanmuuttajalasten esiopetus toteutetaan Nakkilassa esiopetuksen opetussuunnitelman toiminta-ajatuksen sekä yleisten kasvatus- ja oppimistavoitteiden mukaisesti, kuitenkin aina lapsen yksilölliset tarpeet sekä perheen kieli- ja kulttuuritausta huomioiden.

Esiopetuksessa pääpaino on kokonaisvaltaisessa kasvun tukemisessa; opetuksen pitää antaa lapselle mahdollisuus muodostaa itsestään myönteinen minäkuva sekä vahvistaa lapsen omaa kieli- ja kulttuuri-identiteettiä. Opetuksella tuetaan suomen kielen ja mikäli mahdollista myös lapsen oman äidinkielen kehittymistä sekä mahdollisuutta kasvaa kahteen kulttuuriin. Mahdollisuuksien mukaan perheitä tuetaan suomen kielen käyttämisessä myös kunnan kasvatus- ja opetustoiminnan ulkopuolella kodin piirissä.

Varhaiskasvatuksen vastuuhenkilönä maahanmuuttoasioissa toimii päiväkodin johtaja.

4.6. Sosiaali- ja terveystyöpalvelut

Keski-Satakunnan sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä Kessote palvelee Eurajoen, Harjavallan, Kokemäen ja Nakkilan asukkaita. Maahanmuuton alkuvaiheessa sosiaali- ja terveystyöpalvelut ovat tärkeitä kotoutumisen kannalta.

Kuntayhtymä vastaa maahanmuuttajien sosiaali- ja terveydenhuoltoon liittyvistä palveluista. Tarkastuksissa huomioidaan mahdolliset erilaiset kulttuurierot terveydenhuoltoon liittyvissä asioissa sekä kiintiöpakolaisten terveystarkastuksissa.

Maahanmuuttajaryhmälle/pakolaisryhmälle terveystarkastukset toteutetaan erillisen suunnitelman mukaan, johon vaikuttaa mm. tulomaa ja terveydentila. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos on laatinut ohjeistuksen turvapaikanhakijoiden terveystarkastuksista sekä ohjeistuksen pakolaisten ja turvapaikanhakijoiden infektioiden ehkäisystä.

Maahanmuuttajien tulovaiheeseen sijoittuvissa terveystarkastuksissa hyödynnetään kansallisia ohjeistuksia. Alkuvaiheen jälkeen maahanmuuttajat ovat terveystyöpalveluiden asiakkaina yhdenvertaisia kuntalaisia.

Sosiaali- ja terveydenhuollon palveluita järjestettäessä tulee huomioida maahanmuuttajien status, minkä mukaan palvelut järjestyvät esim. henkilöiden ollessa vastaanottokeskuksen toiminnan piirissä. Tällöin sote-palvelut järjestää ensisijaisesti vastaanottokeskus.

Kessoten ennaltaehkäisevät ja korjaavat sosiaali- ja terveyspalvelut perustuvat moniammatilliseen yhteistyöhön ja kumppanuuteen.

1. Terveyden ja sairaanhoidon palvelut

Terveyden ja sairaanhoidon palveluita saa oman alueen terveysasemalla ja neuvolassa. Tarvittaessa voi käyttää tulkkia. Asemilla on käytössä myös tulkkausohjelmia. Tulkkauksesta johtuen palveluihin tulisi varata enemmän aikaa kuin ilman tulkkausta. Erikoissairaanhoidon ja tutkimuksiin pääsee omalääkärin läheteellä. Kiintiöpakolaisille tehdään laajat maahantulotarkastukset.

2. Aikuissosiaalityö

Aikuissosiaalityön tehtävänä on turvata lakisääteiset sosiaalipalvelut. Aikuissosiaalityössä toimivat toimeentulo-, asumispalvelu-, sekä päihde- ja mielenterveystiimit, jotka palvelevat Eurajoen, Harjavallan, Kokemäen ja Nakkilan sosiaaliasemilla. Maahanmuuttaja saa tarvittaessa neuvontaa esimerkiksi kotoutumissuunnitelmansa, toimeentulotukiasioihin ja asumiseen liittyviin kysymyksiin sekä muihin kunnan ja viranomaisten tarjoamiin palveluihin. Myös sosiaaliasemilla on käytössä tulkkausohjelmia.

3. Ikäihmisten palvelut

Ikääntyneellä maahanmuuttajalla on oikeus kaikkiin ikäihmisten palveluihin, jotka koostuvat kotihoidosta, tehostetusta palveluasumisesta ja pitkäaikaishoidosta. Ikäihmisten palveluista saa tietoa Kessoten palvelukoordinaattorilta. Ikäihmisten palveluissa on käytössä tulkkausohjelmia.

4. Vammaispalvelut

Maahanmuuttaja on oikeutettu vammaispalvelulain mukaisiin palveluihin. Palvelut ovat keskitettyjä ja ne kattavat koko Kessoten alueen. Myös vammaispalveluissa on käytössä tulkkausohjelmia.

5. Lapsi- ja perhepalvelut

Perhetyö on sosiaalihuoltolain mukainen palvelu, eikä vaadi lastensuo-

---

jelun asiakkuutta. Perhetyö on lapsen, nuoren ja hänen perheensä hyvinvoinnin tukemista. Tarkoituksena on perheen voimavarojen vahvistaminen ja vuorovaikutuksen parantaminen. Perhetyötä tehdään pääsääntöisesti perheiden kotona eri vuorokauden aikoihin. Perhetyötä voidaan tehdä ehkäisevänä tai niin sanottuna korjaavana työnä. Perhetyö on luonteeltaan kokonaisvaltaista, suunnitelmallista ja pitkäjänteistä. Perhetyö ei edellytä lastensuojelun asiakkuutta.

Lapsi- ja perhepalvelut kattavat koko Kessoten alueen. Palvelut auttavat lasta ja perhettä silloin kun lapsen kehitys ja hyvinvointi ovat uhatuina. Asioimis- ja tulkkauspalveluilla ja -ohjelmilla autetaan perheitä asioimaan ja saamaan tarvittavat asiakirjat omalla kielellään.

6. Lastensuojelu

Vastaanottokeskuksen palveluksessa olevat henkilöt ovat lastensuojelulain 25 §:n nojalla velvollisia viipymättä ilmoittamaan kunnan sosiaalihuollosta vastaavalle toimielimelle, jos he ovat tehtävässään saaneet tietää lapsesta, jonka hoidon ja huolenpidon tarve, kehitystä vaarantavat olosuhteet tai oma käyttäytyminen edellyttää mahdollista lastensuojelun tarpeen selvittämistä.

Lastensuojelulain 26 §:n mukaan lastensuojeluasia tulee vireille hakemuksesta tai kun sosiaalityöntekijä tai muu lastensuojelun työntekijä on saanut muutoin tietää mahdollisesta lastensuojelun tarpeesta olevasta lapsesta. Lastensuojeluasian vireille tulon jälkeen sosiaalityöntekijän tai muun lastensuojelun työntekijän on arvioitava välittömästi lapsen mahdollinen kiireellinen lastensuojelun tarve. Lisäksi on tehtävä 14 sosiaalihuoltolain 36 §:n mukainen palvelutarpeen arviointi, jollei arvioinnin tekeminen ole ilmeisen tarpeetonta. Palvelutarpeen arvioinnin yhteydessä selvitetään lastensuojelun tarve, ellei asia ole selvästi luonteeltaan sellainen, ettei lastensuojelun tukitoimia tarvita.

Kun turvapaikanhakijalapsella on todettu lastensuojelun tarve, hänellä on oikeus saada lastensuojelulain mukaisia palveluja. Lastensuojelun tarvetta arvioitaessa arvioidaan vastaanottokeskuksen järjestämien palvelujen riittävyys. Vastaanottolain 7 §:n 2 momentin mukaan Kessote on oikeutettu laskuttamaan lastensuojelun palveluista aiheutuneista kustannuksista Maahanmuuttovirastoa. Käytännössä Kessote laskuttaa sitä vastaanottokeskusta, jonka asiakkaaksi turvapaikanhakija on rekisteröity.

4.7. Ikäihmisten palvelut

Nakkilan kunnan kotoutumisohjelmassa lähtökohtana on, että kotoutumissuunnitelma laaditaan tarvittaessa myös iäkkäille maahanmuuttajille. Heidän kohdallaan huomioidaan henkilön ikä, henkinen vireys, fyysinen toimintakyky, lukutaito, aikaisempi kielitaito ja lähtömaan kulttuuri.

Ikäihmisille pyritään järjestämään kotoutumista tukevaa toimintaa esimerkiksi kolmannen sektorin toimijoiden ja/tai seurakunnan kanssa. Selvitetään mahdollisuudet järjestää esim. kerhotoimintaa, joka sisältää mm. yhteiskuntatietoutta ja samalla tukisi sosiaalisten suhteiden syntymistä ja kielitaidon kohenemistä.

Ikäihmisten kotihoito palveluna tukee iäkkäiden selviytymistä kotona antamalla tukipalveluja, omaishoidon tukea sekä hoiva- ja hoitopalveluita. Iäkkäiden maahanmuuttajien palvelut toteutetaan samojen periaatteiden mukaisesti kuin muidenkin palvelua tarvitsevien nakkilalaisten.

4.8 Sivistyspalvelut

4.8.1 Opetuspalvelut

Valmistava opetus

Nakkilassa peruskouluikäisille maahanmuuttaville oppilaille pyritään järjestämään peruskouluun valmistavaa opetusta. Valmistavan opetuksen tarkoituksena on, että oppilas selviää riittävästi suomen kielellä ja sopeutuu suomalaiseen kouluun. Pääpaino opetuksessa on suomen kielellä, muita oppiaineita opetetaan kunkin oppilaan ikä- ja taitotason mukaan. Taito- ja taideaineissa oppilaat pyritään integroimaan ikätasoa vastaavaan suomalaiseen luokkaan mahdollisuuksien mukaan. Valmistavan opetuksen kesto on joustava ja jakson jälkeen oppilas siirtyy hänelle parhaiten sopivaan luokkaan tai jatkoryhmään. Nakkilan kunnassa on voimassa oleva valmistavan koulutuksen opetussuunnitelma.

Suomi toisena kielenä -opetus

Siirryttyään suomalaiseen luokkaan tai aloittaessaan suoraan suomalaisessa luokassa oppilas alkaa saada ”suomi toisena kielenä” -opetusta. Varsinainen S2 ryhmä voidaan perustaa, kun tarvittava määrä ”suomi toisena kielenä”-oppilaita voi osallistua sen toimintaan. Muina opetusjärjestelyinä voidaan mahdollisuuksien mukaan tarjota tulkkauspalveluita, koulunkäynninavustaja- ja apuopettajapalveluita.

Sivistystoimessa maahanmuuttoasioista vastaa sivistysjohtaja.

4.8.2 Vapaa-aikatoimen palvelut (sis. kulttuuri-, liikunta- ja nuorisotoimen)

Vapaa-aikatoimi tarjoaa harrastusmahdollisuuksia, joilla voidaan edesauttaa maahanmuuttajien kotoutumista. Toiminnasta ilmoitetaan kunnan Internet-

---

sivuilla sekä sosiaalisen median kanavilla. Vapaa-aikatoimen toiminta-ajatuksena on erilaisuuden hyväksyminen kaikissa muodoissa. Vapaa-ajan toimintoja voidaan tuottaa kunnan omina palveluina, mutta erittäin tärkeänä nähdään yhteistyö mm. urheiluseurojen, yhdistyksien ja seurakunnan sekä kunnan muiden hallintokuntien kanssa.

Koulutusten järjestäjien kanssa neuvotellaan tarvittaessa erilaisten tarpeellisten kurssien järjestämisestä. Kotoutumisohjelmassa lähtökohta on, että mikäli maahanmuuttajaryhmän vastaanottamista valmistellaan, yhteistyötä tehdään jo ennen kuin ryhmä on saapunut. Yhteistyön lähtökohtana ovat ennakotiedot ja niiden pohjalta laaditut suunnitelmat tarvittavista kursseista. Pääpaino kursseissa on suomen kielen oppiminen osana kotoutumista. Kotouttamistilanteessa toiminnat ja yhteistyöt muiden toimijoiden kanssa suunnitellaan tilannekohtaisesti.

Etsivä nuorisotyö sekä työpaja tukevat nuoria reittien etsinnässä koulutukseen, oppisopimuksen piiriin ja työelämään.

Vapaa-ajan toiminnasta kunnassa vastaa hyvinvointikoordinaattori.

Nakkilan kirjastosta on saatavissa materiaalia suomen kielen ja suomalaisen yhteiskuntatietouden opiskelua varten. Ns. selkokirjat ja -lehdet, jotka alun perin on tarkoitettu lukemisvaikeuksista kärsiville henkilöille, ovat osoittautuneet hyviksi tähän tarkoitukseen. Kirjastosta on saatavana opiskelussa tarvittavaa materiaalia sekä tiedonhakupalvelua tehtävien tekemiseen. Kirjaston internetyhteyksien avulla saattaa joissakin tapauksissa olla helppo pitää yllä yhteyksiä kotimaassa, kolmansissa maissa ja muualla Suomessa oleviin ystäviin ja sukulaisiin. Niiden avulla on myös saatavissa monilla kielillä lisätietoa opiskeluun ym. Kirjastossa on myös tietokone, jolla voi tehdä opiske-lutehtäviä, työhakemuksia ym. kirjallisia töitä. Kirjastossa voi olla saatavana omankielisiä kirjoja ja lehtiä. Ellei niitä ole omassa kirjastossa, niitä voidaan tilata sinne kaukolainaksi maakuntakirjastosta tai esimerkiksi ulkomaalaiskirjastosta. Näistä on saatavissa lainaksi myös suurempia kirjakokoelmia erittäin monilla kielillä.

4.9. Aikuisen maahanmuuttajan opiskelu- ja työllistymispalvelut

TE-toimiston osuus maahanmuuttajien kotoutumisessa on merkittävä. TE-toimiston kautta maahanmuuttajat voivat hakeutua työhön, koulutuksiin, työkokeiluun tai kuntouttaviin toimenpiteisiin.

TE-toimistoon työttömäksi työnhakijaksi ilmoittautuneelle maahanmuuttajalle laaditaan henkilökohtainen kotoutumissuunnitelma. Suunnitelma laaditaan määräajaksi kerrallaan ja se sisältää konkreettisia toimenpiteitä esim. työharjoitteluun tai koulutukseen hakeutumisesta. Ensisijaisena tavoitteena

---

on saada riittävä suomen kielen taito sekä oppia tuntemaan suomalaista yhteiskuntaa ja työelämää.

TE-toimisto on tärkeä yhteistyökumppani kotouttamisen aikana. Pääsääntöisesti yhteistyö maahanmuuttajan henkilökohtaisen kotoutumissuunnitelman laatimisessa tapahtuu yhteistyössä sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen kanssa. Yhteistyötä tehdään Satakunnan TE-toimiston kanssa maahanmuuttajien koulutamisessa ja työelämään siirtymisessä.

Työhallinnon palvelut kotoutumisen piirissä oleville maahanmuuttajille toteutuvat siten, että TE-toimistoon työnhakijaksi rekisteröityneelle maahanmuuttajalle tehdään alkukartoitus ja tarvittaessa henkilökohtainen kotoutumissuunnitelma. Kotoutumissuunnitelmassa kartoitetaan maahanmuuttajan työmarkkinavalmiuksia, omia tavoitteita ja suunnitelmia sekä sovitaan konkreettisesti niistä toimenpiteistä joiden avulla maahanmuuttaja voi hankkia työelämässä, koulutuksessa sekä muussa yhteiskunnallisessa osallistumisessa tarvittavia valmiuksia. Työnhakijaksi rekisteröitynyttä maahanmuuttajaa tiedotetaan oikeuksistaan ja velvollisuuksistaan työnhakijana, eri palveluvaihtoehtoista sekä avointen työpaikkojen tiedonlähteistä.

Yksi keskeisimmistä kotoutumisen välineistä on kotoutumiskoulutus, jota ELY-keskus hankkii työ- ja elinkeinotoimiston (TE-toimisto) asiakkaina oleville maahanmuuttajille. Koulutusta hankitaan tarvelähtöisesti niille paikkakunnille, joilla on riittävän kokoinen koulutusta tarvitseva ryhmä. Tarvittaessa asiakkaita myös ohjataan muilla paikkakunnilla järjestettävään koulutukseen.

Kotoutumispolku alkaa useimmiten alkukartoituksella, jossa määritellään hakijoiden latinalaisten aakkosten taso tai sen puute ja sitten suomen kielen osaamisen taso ja alkukartoituksesta ohjautuu oikealle tasolle. Kotoutumiskoulutus etenee oheisen kaavion mukaisesti maahanmuuttajan lähtötilanteeseen perustuen. Toiminnan tavoitteena on, että maahanmuuttajalle voidaan tarjota jokin työllistymistä edistävä palvelu. Tällaisia palveluja voivat olla esimerkiksi:

- Työvoimapoliittinen aikuiskoulutus
- Kotoutumista tukeva työkokeilu ja koulutuskokeilu
- Omaehtoinen opiskelu työttömyysturvalla, sis. koulutusneuvonnan
- Tuetun työllistämisen palvelut, sis. ammatillinen kuntoutussuunnittelu
- Työnhaku- ja uravalmennus

-
- Työnhakumatkoihin ja muuttokustannuksiin myönnettävä liikkuvuusavustus sekä matka-avustus
  - Palkkatuki työsuhteeseen tai oppisopimuskoulutukseen
  - Yrittäjyysneuvonta
  - Aloittavalle yrittäjälle myönnettävä starttiraha

TE- toimiston virkailijat toimivat kotoutumissuunnitelmien laatimisessa yhteistyössä sosiaalipalveluiden kanssa silloin, kun kotoutuja on myös sosiaalipalveluiden asiakas. Tarvittaessa käytetään tulkkia.

Kotoutumissuunnitelman toteutumista seurataan ja suunnitelmaa päivitetään työvoimavirkailijan ja asiakkaan säännöllisissä tapaamisissa. Olenaista on tunnistaa asiakkaan osaamistausta ja elämäntilanne sekä löytää tähän kokonaisuuteen kulloinkin parhaiten soveltuvat palveluvaihtoehdot.

Kotoutumisen alkuvaiheessa kielen opiskelu ja omaan ympäristöön tutustuminen voivat olla etusijalla. Ammatillisten suunnitelmien merkitys kasvaa, kun hakija hallitsee perustaidot ja kykenee toimimaan uudessa ympäristössään. Erityisesti heikon kielitaidon ja koulutustaustan omaavien maahanmuuttajien työelämään sijoittuminen vaatii usein vuosia kestävästä palveluprosessista.

4.10 Kolmannen sektorin toiminta

Kolmannella sektorilla tarkoitetaan pääasiallisesti järjestöjä, säätiöitä ja osuuskuntatoimintaa, joiden toiminta on voittoa tavoittelematonta ja yksityistä. Usein myös seurakunnan toiminta luetaan kolmanteen sektoriin.

Suomen Punainen Risti avustaa valtakunnallisesti viranomaisia pakolaisten vastaanotossavapaaehtoistyöntekijöiden voimin ja auttaa pakolaistilanteessa erilleen joutuneita perheitä palaamaan yhteen. Perheen yhdistämistä koskevista asioista vastaa SPR:n keskustoimisto. Lisäksi toimenkuvaan kuuluu perheenjäsenten etsiminen ja viestien välitys sekä pakolaisten oikeuksien valvominen.

Nakkilan seurakunnassa yhteyshenkilönä toimii kirkkoherra ja diakonian viranhaltija.

5. KOTOUTUMISTYÖRYHMÄ

Kotoutumiseen liittyvä työryhmä kutsutaan koolle aina tarpeen mukaan. Koollekutsujana

---

toimii kunnan sivistysjohtaja. Työryhmään kutsutaan tarvittavat osallistujat kunnasta, kolmannelta sektorilta ja sidosryhmistä.

6. KOTOUTUMISOHJELMAN PÄIVITTÄMINEN

Ohjelma päivitetään neljän vuoden välein. Muutokset kirjataan päivittämisen yhteydessä.

7. KOTOUTUMISEEN LIITTYVIÄ VIRANOMAISIA JA YHTEISTYÖTAHOJA

Satakunnan vastaanottokeskus

Satakunnan piirin alueella toimii tällä hetkellä yksi Suomen Punaisen Ristin ylläpitämä yksikkö:
Porin vastaanottokeskus (Liinaharja),
Langintie 2, 28600 Pori. Puhelin: 040 773 4868

Maahanmuuttajien neuvontapiste Maine

p. +358 44 701 1236 tai p. +358 44 701 2846
Avoinna ma-pe klo 9–15.

Rekisteritoimisto:

Porin maistraatti, Pohjoisranta 11 E (puuvilla)
PL 191 28101 Pori
p. 029 553 9410
fax 029 553 7315
E-mail info.pori@maistraatti.fi <http://www.maistraatti.fi/>

Poliisi:

Porin kihlakunnan poliisilaitos

Satakunnankatu 5
PL 38 28101 Pori
p. 0295 440 501 (vaihde)

Poliisipäivystys (rikosilmoitusten vastaanotto)

Avoinna ma-pe klo 08.00 – 16.15
la 08.00 - 15.00, su suljettu
p. 0295 417 550
f. 02 623 7558

Sosiaalipäivystys

puh. 044 450 3800
ma-to klo 8–16 ja pe klo 8–15

Virka-ajan ulkopuolinen sosiaalipäivystys

Satakunnan sosiaalipäivystys
puh. 02 623 4380.

Tulkkaus- ja käännöspalvelut**Turun seudun tulkkikeskus**

Rauhankatu 14 b C 20101 Turku
tulkkivälitys p. 02 262 6321 tai tulkkaukset.tulkkikeskus@turku.fi
puh. 02 262 6321
faksi 02 262 6577
puh. vaihde 02 330 000

Kääntäjien ja tulkkien yhteystietoja välittää: Suomen kääntäjien ja tulkkien liitto Hietaniemenkatu 2 (4. krs.)

00100 Helsinki
jäsen sihteeri Jenni Kavén puh. 044 344 5205
www.sktl.fi

Satakunnan monikulttuuriyhdistys ry

Otavankatu 5 B, 2. krs. 28100 Pori
E-mail toimisto@monikulttuuriyhdistys.fi
puh. 040 523 7711

Koulutuksen järjestäjä:**Otsolan kansalaisopisto**

Toimisto on avoinna ma–pe ainakin klo 8.15–16.00
Juhana Herttuan katu 16
28100 Pori
puh. 02 630 1500
faksi 02 633 4032
E-mail toimisto@otsola.net. www.otsola.net

Satakunnan aikuiskoulutuskeskus

PL 87
32801 Kokemäki
puh. 040 199 4100 (vaihde) <http://sataedu.fi/>

Länsi-Suomen Opisto

Aino Voipiontie 30
32700 Huittinen
puh. 02 560 7750

---

faksi 02 560 7760
E-mail opisto@lsopisto.fi
www.lansisuomenopisto.fi

Rauman kansalaisopisto

Lyseonkatu 2
26100 Rauma
p. 044 793 4515
p. 044 793 4517
www.rauma.fi

Länsirannikon koulutus Oy WinNova

PL 17
28101 Pori
p. 02 623 7100
www.winnova.fi

Vammalan ammatillisen koulutuksen KY

Ratakatu 36
38210 Sastamala
Opintosihteeri Noora Noppari
p. 040 653 4770
Sasky.fi

Muita:

Maahanmuuttovirasto

Opastinsilta 12 A
00086 Helsinki
PL10
p. 0295 430 431 (neuvonta) www.migri.fi

Pakolaisneuvonta ry Helsingin toimisto

Pasilanraitio 9 B
00240 Helsinki
p. 09 2313 9300
fax 09 2313 9310
E-mail pan@pakolaisneuvonta.fi www.pakolaisneuvonta.fi

---

8. KOTOUTUMISEN PAIKALLISET YHTEYSHENKILÖT

1. Nakkilan kunta

Sivistystoimi

sivistysjohtaja Riikka Kuusisto-Kajander

puh. 040 775 5978

Asuntoasiat

Sakipa Oy, vuokravälitys

puh. 02 634 4300

2. Työvoimaviranomaiset

Satakunnan TE-toimisto

Harjavalta

Harjavallankatu 6, 29200 Harjavalta

puh. 029 504 5000

3. Kansaneläkelaitos Pori

Yrjönkatu 23, 28100 Pori

Asumistuki, kotoutumistuen maksaminen

puh. 020 635 8700

4. Nakkilan seurakunta

Kirkkokatu 5, 29250 Nakkila

puh. 02 537 9300

Niina Koivisto

vs. diakoniatyöntekijä

puh. 044 486 6517

Markku Järviö

kirkkoherra

puh. 044 486 6511

5. Keski-Satakunnan sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä

Nakkilan sote-keskus

Porintie 11, 29250 Nakkila

sosiaalitoimisto.nakkila(at)kessote.fi tai

etunimi.sukunimi(at)kessote.fi

Lapsi- ja perhepalvelut

johtava sosiaalityöntekijä Anne Tuomikanta

puh. 044 747 5822

johtava sosiaalityöntekijä Piia Kotikivi

puh. 044 312 4352

Aikuisten psykososiaaliset palvelut

johtava sosiaalityöntekijä Kirsi Forsman

puh. 044 432 5248

Vammaispalvelut

johtava sosiaalityöntekijä Kaisa Koskela

puh. 044 906 7556

Kotona asumista tukevat palvelut

kotihoiton esimies Tarja Kuvaja

puh. 044 747 5855

Nakkilan terveysasema

Satakunnantie 2, 29250 Nakkila

ma-to klo 8–16, pe klo 8–14

puh. 02 677 3444